

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

راهنمای عمل

هسته ها و مراکز مشاوره و خدمات روان شناختی آموزش و پرورش
(تقویم اجرایی)

نویسندگان:

کریم سعید شعبانلو

غلامرضا فدوی

اصغر رشیدی

سرشناسه	: شعبانلو، کریم سعید، ۱۳۴۶
عنوان و نام پدیدآور	: راهنمای عمل هسته‌ها و مراکز مشاوره و خدمات روان‌شناختی آموزش و پرورش (تقویم اجرایی)، غلامرضا فدوی، اصغر رشیدی
مشخصات نشر	: تهران: طلوع دانش، ۱۳۹۳
مشخصات ظاهری	: ۸۴ ص. جلدول
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۶۶۳۷-۱۹-۸
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیبا
بازداشت	: کتابنامه
موضوع	: مشاوره در آموزش و پرورش
موضوع	: مشاوران آموزشی
موضوع	: مراکز مشاوره
موضوع	: روان‌شناسی مدرسه
شناسه افزوده	: فدوی، غلامرضا، ۱۳۶۰
شناسه افزوده	: رشیدی، اصغر، ۱۳۵۷
رده‌بندی کنگره	: ۱۳۹۳ ر ۷ ش ۱۰۲۷/۵ LB
رده‌بندی دبویی	: ۳۷۱/۴۰۴
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۴۴۱۹۶۰

تهران - میدان شهید - خیابان پیروزی - روبروی ایستگاه مترو شیخ‌الرئیس
کوچه‌ی رستمی - بلاک ۱
تلفکس: ۳۳۶۴۶۸۰۱ - ۳۳۷۸۹۵۱۵ همراه: ۰۹۱۲-۲۳۴۰۲۲۸
E - mail: Tolooedaneshe@yahoo.com

عنوان	: راهنمای عمل هسته‌ها و مراکز مشاوره و خدمات روان‌شناختی آموزش و پرورش (تقریب اجرایی)
تدوین و گردآوری:	: کریم سعیدشعبانلو، غلامرضا فدوی، اصغر رشیدی
ویراستار علمی	: کریم سعیدشعبانلو
ناشر	: طلوع دانش
نوبت چاپ	: اول / ۱۳۹۳
چاپ و صحافی	: صاحب کوثر
شمارگان	: ۱۰۰۰ نسخه
قیمت	: ۳۰۰۰ تومان
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۶۶۳۷-۱۹-۸
ISBN:	: ۹۷۸-۶۰۰-۶۶۳۷-۱۹-۸

تمام حقوق این اثر متعلق به معاونت پرورشی و فرهنگی اداره‌ی کل آموزش و پرورش استان آذربایجان غربی می‌باشد.

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
پیش‌گفتار	۵

فصل اول: آشنایی با مراکز مشاوره و خدمات روان‌شناختی دانش‌آموزان

مقدمه	۸
تعریف مرکز مشاوره	۱۰
شرح وظایف مرکز مشاوره	۱۱
شرایط عمومی و اختصاصی جذب نیرو	۱۳
اهم وظایف تخصصی نیروهای مراکز	۱۴
وظایف شورای اداری-مالی مرکز مشاوره	۱۹
وجوه مشترک و تمایز فعالیت واحدهای تخصصی در مرکز مشاوره	۲۱

فصل دوم: تقویم اجرایی مراکز مشاوره

مقدمه	۲۸
اهداف تقویم	۲۹
تعاریف فعالیت‌های مستمر و مآهانه	۲۹
جدول عناوین فعالیت‌ها	۳۰

فصل سوم: اخلاق حرفه‌ای در مراکز مشاوره

مقدمه	۴۲
اصول عمومی	۴۳
استانداردها و ضوابط	۴۴

فصل چهارم: مشاوره و خدمات روان شناختی در مدارس ابتدایی

۵۸	مقدمه
۵۸	هدف مشاوره کودکان در دبستان
۵۹	ضرورت مشاوره کودکان دوره ابتدایی
۶۱	نقش معلم در مشاوره کودکان
۶۳	طرح رابطان هسته ها و مراکز مشاوره در مدارس ابتدایی
۶۷	ضمائم
۶۸	نمون برگ های کاربردی در مراکز مشاوره
۸۰	نمون برگ های گزارش دهی طرح رابطان
۸۳	منابع و مأخذ

پیشگفتار

یکی از اهداف و وظایف مهم آموزش و پرورش ایجاد زمینه برای رشد همه جانبه فرد و تربیت انسان های سالم، کارآمد و مسئول برای ایفای نقش در زندگی فردی و اجتماعی است. بدین منظور، مجموعه ای از برنامه ها و فعالیت ها در قالب نظام آموزش و پرورش شکل گرفته اند که یکی از آنها برنامه های راهنمایی و مشاوره است.

امروزه راهنمایی و مشاوره، حرفه ای یاورانه و تخصصی بوده و ارائه خدمات آن مستلزم استفاده از تیم تخصصی ماهر، تأمین فضای فیزیکی آرام و مطمئن روانی، استفاده از ابزارهای روان شناختی معتبر، برای کمک به افرادی است که در رشد، سازگاری، تصمیم گیری، روابط خانوادگی، مهارت های اجتماعی، شیوه زندگی و مشکلاتی دارند و مشاور به این افراد کمک می کند تا موانع و مشکلات فراروی رشد و بالندگی خود را شناسایی نموده و راه حل مناسبی برای مشکلات خود بیابند.

بدین منظور طراحی و اجرای برنامه های مطلوب و مترتب به مصالح تحصیلی و روان شناختی دانش آموزان، در فضای آسیب زای روانی- رفتاری منبعث از هجمه های فرهنگی به عنوان یکی از مهم ترین دغدغه های نظام تعلیم و تربیت می تواند گامی اساسی برای پاسخگویی به این مهم باشد و به این جهت راه اندازی مراکز و هسته های مشاوره بعنوان مرکز ثقل فعالیت های مشاوره ای در حیطه تحصیلی- شغلی، برنامه های پیشگیرانه روانی- رفتاری، پژوهش، آموزش و مداخلات تخصصی روان شناختی محسوب شده و مجموعه فعالیت های آن منجر به سلامت و ارتقای بهداشت روان دانش آموزان می گردد.

از طرف دیگر با عنایت به مشکلات ناشی از کمبود نیروی مشاوره در آموزش و پرورش، امکان سازماندهی و بکارگیری مشاوران در اکثر مدارس دوره اول متوسطه و دوره ابتدایی مقدور نبوده است. لذا جهت رفع مشکل مذکور و به منظور توسعه خدمات مشاورتی و نیز

در راستای سیاست های کلی حاکم بر برنامه پنجم توسعه و به استناد راهکارهای شماره ۱۶-۳ و ۳-۷ و ۴-۴ و ۲۱-۳ و ۲۱-۴ سند تحول بنیادین در آموزش و پرورش و نیز تحقق برنامه های عملیاتی اولویت دار آموزش و پرورش استان، توسعه و تقویت مراکز مشاوره و خدمات روان شناختی از سال تحصیلی ۹۱-۱۳۹۰ در اکثر شهرستان های استان جهت بهره مندی دانش آموزان کلیه دوره های تحصیلی از خدمات تخصصی مشاوره در دستور کار اداره مشاوره تربیتی و تحصیلی اداره کل آموزش و پرورش استان قرار گرفته است.

در همین راستا همزمان با توسعه این مراکز جهت غنا بخشی به کیفیت فعالیت های انجمنی با عنایت به تغییرات برخی از آیین نامه ها و جدید بودن تعدادی از نیروهای شاغل در هسته ها و مراکز مشاوره و به منظور دسترسی به موقع و آسان به وظایف و مسئولیت های محوله، با استفاده از خرد جمعی و مشارکت فکری کارشناسان و با رصد آسیب های موجود جهت استقرار نظامی منسجم، اولین راهنمای عمل و تقویم اجرایی هسته ها و مراکز مشاوره تدوین و در اختیار شهرستان ها و مناطق تابعه قرار می گیرد.

امید است این اقدام به عنوان گامی هر چند کوچک راهگشا باشد. یقیناً "همکاران فعال در شهرستان ها با استفاده از دانش تخصصی و ابتکار عمل خود می توانند بر غنا و تقویت این مجموعه افزوده و ما را از راهنمایی ها و پیشنهادات ارزشمند خویش بهره مند گردانند.

مؤلفان

زمستان ۹۲